

ประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดของวัยรุ่น
ในชุมชนแออัดกรุงเทพฯ

*Experience of Involving Adolescents in Drug :
A Slum Community Case Study in Bangkok*

ภัทรพรรณ เถ้านิรัมย์
อรพินทร์ ไชยพยอม
รัตนา ลำโรงทอง

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาลักษณะทางประชากร เศรษฐกิจ และสังคม ประสบการณ์ในการใช้ยาเสพติดของวัยรุ่นและบุคคลใกล้ชิด ความรู้เกี่ยวกับยาบ้า ความตระหนักถึงความรุนแรงของยาบ้า และทักษะชีวิตที่ส่งเสริมพฤติกรรมป้องกันการเสพยาบ้า ตลอดจนศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสบการณ์ในการใช้ยาเสพติดของวัยรุ่น อายุระหว่าง 12-22 ปี ที่อาศัยอยู่ในชุมชนแออัด กรุงเทพฯ จำนวน 2 ชุมชน รวม 354 คน

ผลการศึกษารูปได้ว่า วัยรุ่นประมาณร้อยละ 7 เคยใช้ยาเสพติด ในขณะที่อีกร้อยละ 4 ยังไม่เคยใช้แต่เคยมีคนชวนให้ใช้ นอกจากนี้ วัยรุ่นเกือบร้อยละ 20 มีเพื่อนสนิทหรือเพื่อนในกลุ่มที่เคยใช้ยาเสพติดและอีกร้อยละ 11 มีเพื่อนที่ยังคงใช้ยาเสพติดอยู่ในปัจจุบัน ในขณะที่เดียวกัน วัยรุ่นประมาณร้อยละ 13 มีคนในครอบครัวที่เคยใช้ยาเสพติด และอีกร้อยละ 9 มีคนในครอบครัวที่ยังคงใช้ยาเสพติดอยู่ โดยยาเสพติดที่มีผู้ใช้มากที่สุด คือยาบ้า วัยรุ่นยังมีคะแนนเฉลี่ยในเรื่องความรู้เกี่ยวกับยาบ้าอยู่ในระดับปานกลางค่อนข้างน้อย โดยเฉพาะในข้อคำถามเกี่ยวกับอาการของผู้เสพ และโทษตามกฎหมายของผู้เสพ อย่างไรก็ตาม วัยรุ่นส่วนใหญ่มีความตระหนักถึงความรุนแรงของยาบ้าอยู่ในระดับมาก และมีคะแนนทักษะชีวิตอยู่ในระดับสูง

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสบการณ์ในการใช้ยาเสพติดของวัยรุ่น คือ ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เงินรายได้ที่วัยรุ่นได้รับในแต่ละเดือน และคะแนนทักษะชีวิต ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมในครอบครัว ได้แก่ ประสบการณ์ในการใช้ยาเสพติดของคนในครอบครัวและปัจจัยสภาพแวดล้อมทางสังคม ได้แก่ ประสบการณ์ในการใช้ยาเสพติดของเพื่อนสนิทหรือเพื่อนในกลุ่ม นอกจากนี้ เมื่อทำการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อทักษะชีวิตของวัยรุ่น ซึ่งเป็นตัวแปรอิสระตัวหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อประสบการณ์ในการใช้ยาเสพติดของวัยรุ่น พบว่ามีเพียงปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมในครอบครัว อันได้แก่ การใช้เวลาร่วมกันของคนในครอบครัว และประสบการณ์ในการใช้ยาเสพติดของคนในครอบครัวเท่านั้นที่มีอิทธิพลต่อทักษะชีวิตของวัยรุ่น ดังนั้นการสนับสนุนให้วัยรุ่นได้มีโอกาสฝึกฝนทักษะชีวิตที่เป็นประโยชน์ในสถานการณ์ที่เหมาะสม นอกเหนือจากการเรียนรู้ด้วยตนเอง โดยผ่านการปฏิสัมพันธ์กับบุคคลรอบข้าง ทั้งคนใกล้ชิดในครอบครัว กลุ่มเพื่อน และบุคคลอื่นๆ จะช่วยสร้างเสริมทักษะชีวิตให้แก่วัยรุ่น ซึ่งจะนำไปสู่การลดโอกาสในการใช้ยาเสพติดและพฤติกรรมเสี่ยงอื่นๆ ได้อีกทางหนึ่ง

Abstract

The purpose of this research was to study the demography, financial status, social status, knowledge of amphetamines, perceived harmfulness of amphetamines, and life skills in the prevention of drug abuse in adolescents. The factors leading to drug use among young people were also studied. The study group was composed of 354 subjects ages 12 to 22 years, living in 2 slums in Bangkok. The research showed that about 7% of the sample group had used drugs before. Four percent had never used drugs, but someone had tried to talk them into using them. Almost 20% had friends who had used drugs, and 11% had friends who were still using drugs. About 13% of the adolescents in the study group had family members who used drugs and another 9% had family members who were still using drugs. In our study, we found that the most common drug group was amphetamines. On average, the participants had a low level of understanding about drug abuse, especially of the symptoms, side effects, and legal penalties. Most of the adolescents realized how harmful amphetamines and other drugs were and had a high degree life skills.

Factors influencing adolescent drug use were (1) personal factors, such as monthly income/allowance and life skills; (2) family environment, such as drug abuse history in the family; and (3) social environment, such as a drug abuse history among friends. When studying the life skill factors of the adolescents, which is an independent factor capable of influencing the experience with drugs, the researchers found that the time spent with other members of the family and the family members' drug experiences were the only factors leading to life skills in the prevention of drug abuse in adolescents. In addition to letting children learn on their own, training them to acquire life skills is beneficial when faced with problematic situations. Creating relationships between adolescents and other members of the family, friends, and society can increase their life skills, diminishing the risk of drug abuse.